

Sirküler No: 088

İstanbul, 10 Ağustos 2023

Konu: Fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerindeki binde 2 BSMV (KGV) Danıştay tarafından iptal edildi.

Özet: Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından Türkiye Bankalar Birliği'ne altın satışlarının kambiyo muamelesi sayılması konusunda iletilen 21.05.2020 tarihli yazıya istinaden bankalar nezdindeki yatırım ve diğer hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın, başka bir anlatımla kaydi olarak yapılan altın satışları kambiyo işlemi olarak kabul edilmekte, dolayısıyla kaydi altın satışları üzerinden binde 2 oranında kambiyo muamele vergisi (KMV) hesaplanmaktaydı.

GİB tarafından Türkiye Bankalar Birliği'ne iletilen 08.08.2023 tarihli yazıda, konu ile ilgili olarak GİB aleyhine Danıştay 7. Dairesi Başkanlığı nezdinde açılan davaya ilişkin verilen 28.03.2023 tarihli ve E.No: 2020/1362; K.No: 2023/1758 sayılı Kararda; GİB tarafından Türkiye Bankalar Birliği'ne hitaben yazılan 21.05.2020 tarihli yazı ve bu yazıya dayanılarak tesis edilen işlemin iptaline karar verildiği belirtilmiştir. Yazıda ayrıca söz konusu iptal kararına karşı GİB tarafından Danıştay Dava Daireleri Kuruluna temyiz başvurusu yapılacağı, bu itibarla, Danıştay Başkanlığınca konuya ilişkin yeni bir karar verilinceye kadar, bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden **fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemleri üzerinden kambiyo işlemi kapsamında BSMV hesaplanmaması**, ancak söz konusu işlemler dolayısıyla **bankalar tarafından lehe alınan paralar üzerinden BSMV hesaplanması gerektiği ifade edilmiştir.**

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından Türkiye Bankalar Birliği'ne (TBB) altın satışlarının kambiyo muamelesi sayılması konusunda 21.05.2020 tarihli bir yazı gönderilmişti.

Söz konusu yazıda; konu ile ilgili olarak Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün görüşüne başvurulduğu, anılan Genel Müdürlükten alınan yazıda kıymetli maden ve dövizin kambiyo mevzuatında düzenlenen değerler olması, kambiyo mevzuatında kıymetli maden depo hesaplarında işlem gören kaydi tutarların açık bir tanımının yer almaması ve özü itibarıyla fiziki teslimat yapılmadığı sürece kaydi ve değeri dövizle belirlenen bir tutarın söz konusu olması hususları dikkate alındığında; vadesiz ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım satım işlemlerinin kambiyo işlemi olarak değerlendirilmesi gerektiği yönünde görüş bildirildiği belirtilerek sonuç bölümünde aşağıdaki açıklamaya yer verilmişti:

"Buna göre, bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilerek bu işlemler üzerinden yürürlükteki oranlara göre kambiyo muamele vergisi (BSMV) hesaplanması gerekmektedir."

Yukarıda detayına yer verilen yazıdaki görüşe istinaden, bankalar nezdindeki yatırım ve diğer hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın, başka bir anlatımla kaydi olarak yapılan altın satışları kambiyo işlemi olarak kabul edilmekte, dolayısıyla kaydi altın satışları üzerinden binde 2 oranında kambiyo muamele vergisi (KMV) hesaplanmaktaydı.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

83 seri no'lu Gider Vergileri Genel Tebliğinde "Kambiyo satışında satış tutarı üzerinden %0,1 kambiyo muameleleri vergisi dışında, ayrıca döviz alış kuru ve satış kuru arasındaki müsbet fark üzerinden %5 banka ve sigorta muameleleri vergisi ödenmesi gerekmemektedir." açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu tebliğ açıklamasına istinaden bankalar tarafından altın satışı üzerinden binde 2 oranında (KMV) hesaplandıktan sonra aynı satış sebebiyle ortaya çıkan kar üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanmamaktaydı.

Bununla birlikte GİB tarafından Türkiye Bankalar Birliği'ne iletilen 08.08.2023 tarihli yazıda, konu ile ilgili olarak GİB aleyhine Danıştay 7. Dairesi Başkanlığı nezdinde açılan davaya ilişkin verilen 28.03.2023 tarihli ve E:No: 2020/1362; K.No: 2023/1758 sayılı Kararda; GİB tarafından Türkiye Bankalar Birliği'ne hitaben yazılan 21.05.2020 tarihli yazı ve bu yazıya dayanılarak tesis edilen işlemin iptaline karar verildiği belirtilmiştir.

Yazıda ayrıca söz konusu iptal kararına karşı GİB tarafından Danıştay Dava Daireleri Kuruluna temyiz başvurusu yapılacağı, bu itibarla, Danıştay Başkanlığınca konuya ilişkin yeni bir karar verilinceye kadar, bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden **fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemleri üzerinden kambiyo işlemi kapsamında BSMV hesaplanmaması, ancak söz konusu işlemler dolayısıyla bankalar tarafından lehe alınan paralar üzerinden BSMV hesaplanması gerektiği,**

ifade edilmiştir.

Danıştay 7. Dairesi Başkanlığı nezdinde açılan davada verilen ve 28/03/2023 tarihli ve E:No: 2020/1362; K.No: 2023/1758 sayılı Kararda;

- Banka ve sigorta muameleleri vergisinin dayanağının 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 28, 30, 31 ve 33. maddelerinde açıklandığı,
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 4. maddesinde bankacılık faaliyet konularının sayıldığı ve para piyasası araçları ile kıymetli madenlerin alım satımı işlerinin ayrı işlemler olarak nitelendirildiği,
- Kambiyo mevzuatına ilişkin düzenlemelere esas teşkil eden 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un 1. maddesinde ve Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinde kambiyo araçlarının ayrı ayrı tanımlandığı, döviz (kambiyo), efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtaları olarak; kıymetli madenler ise, her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyum olarak ayrı ayrı ifade edildiği,
- Anılan düzenlemelerde vadesiz ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım-satım işlemlerinin kambiyo işlemi olarak değerlendirilmesine hukuki dayanak teşkil edebilecek herhangi bir hüküm bulunmadığı gibi, dava konusu düzenleyici işlemin tesis edildiği 22.05.2020 tarihine kadar davalı idarenin de vadesiz ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım-satım işlemlerini kambiyo işlemi olarak değerlendirmedeği ve banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulması gerektiğine ilişkin bir görüşünün olmadığı,
- Aksine, Gelir İdaresi Başkanlığı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığının 22.02.2012 tarihli özelgesinde bildirdiği görüş dikkate alındığında bankaların vadesiz ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin, bu konuda açık bir yasal düzenleme bulunmamasına rağmen kambiyo satışı olarak değerlendirilmesi suretiyle banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulmasında, Anayasa'nın kanunilik, hukuki belirlilik, hukuki güvenlik ve açıklık ilkelerine uyarlık görülmediği ifade edilmiştir.

GİB'in 08.08.2023 tarihli yazısına istinaden, Danıştay Dava Daireleri Kurulunca konuya ilişkin yeni bir karar verinceye kadar;

- Bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden **fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemleri üzerinden kambiyo işlemi kapsamında binde 2 oranında BSMV hesaplanmaması,**
- Ancak söz konusu işlemler dolayısıyla **bankalar tarafından lehe alınan paralar üzerinden BSMV hesaplanması,**

gerekmektedir.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
İhsan Akar

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 52 23 numaralı telefonda Melike Kılınc (melike.kilinc@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.